Γίνεται κατάχρηση τῆς "ἀνδρικῆς ἐξουσίας„

διότι ὁ ἀνδρισμὸς ταυτίστηκε μὲ τὴ βία

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΠΟΥ ΔΕΡΟΝΤΑΙ

ΠΑΡΙΣΙ. «Νὰ δέρνεις τὴ γυναίκα σου κάθε πρωΐ. Ἂν δὲν ξέρεις γιατί, ξέρει ἐκείνη!», λέει μιὰ παροιμία, ποὺ ὅπως ὅλες ἑρμηνεύει τὴ λαϊκὴ καὶ βαθιὰ ριζωμένη νοοτροπία. Παρὰ τὴν ἐξέλιξη τοῦ πολιτισμοῦ ἑκατομμύρια γυναῖκες σ' ὁλόκληρο τὸν κόσμο, ἐξακολουθοῦν νὰ πέφτουν θύματα τῆς βίας τοῦ συζύγου τους.

Βία καθημερινὴ ποὺ δὲν εἶναι «ἔργο» ἀλκοολικῶν, ἀνώμαλων ἢ ἀνδρῶν ποὺ προέρχονται μόνο ἀπὸ τὰ μὴ προνομιοῦχα κοινωνικὰ στρώματα. Εἶναι βία «λογική» ἐφ' ὅσον ἀπὸ τὴν τρυφερὴ του ἡλικία, τὸ ἀγόρι πρέπει νὰ δέρνει. Στὸ σχολεῖο, τὴν ὥρα τοῦ διαλείμματος, τὸ ἀγόρι πρέπει νὰ δαρθεῖ μὲ τοὺς συμμαθητὲς του, νὰ εἶναι πάντα ἕτοιμο γιὰ φασαρία. Διαφορετικὰ ὅλοι θὰ τὸ χαρακτηρίσουν δειλό ἄτολμο. Καὶ ἀργότερα, πόσες φορὲς, ἀλήθεια, ὁ ἀνδρισμὸς δὲν ταυτίζεται μὲ τὴν βία; «Βγὲς ἔξω, ἂν εἶσαι ἄνδρας», (γιατὶ τὸ «ἔξω» ἀνήκει στὸν ἄνδρα, ὅπως τὸ «μέσα» ἀντικα τοπτρίζει τὴν ἀληθινὴ γυναίκα). Ἡ κοινωνία θὰ τοῦ μάθει ἀπὸ νωρὶς ὅτι κερδίζει ὁ πιὸ δυνατὸς. Γιατί, λοιπόν, αὐτὸ τὸ παιδὶ ποὺ διδάχθηκε νὰ περιφρονεῖ τὴν ἀδύνατη γυναίκα, ποὺ γαλουχήθηκε μὲ τὴν ἰδέα ὅτι ὁ ἀνδρισμὸς ἰσοδυναμεῖ μὲ τὴν βία δὲν θὰ χρησιμοποιήσει αὐτὴ τὴ βία ἐναντίον ἐκείνης ποὺ μοιράζεται τὴν ζωή του;

Πρὶν μερικὰ χρόνια, τὸ ξύλο τόσο στὸ σχολεῖο ὅσο καὶ στὸ σπίτι, ἀνταποκρινόταν στὴν λογικὴ τῆς καθημερινῆς ζωῆς. Καὶ σήμερα, ἀκόμα, πολλοὶ γονεῖς ἐξακολουθοῦν νὰ πιστεύουν στὴ παιδαγωγικὴ χρησιμότητα τοῦ ξύλου.

Μία γυναίκα, ποὺ τρώει ξύλο ἀπὸ τὸν ἄντρα της, παραδέχτηκε ὅτι καὶ ἡ ἴδια μὲ τὴν σειρά της, δέρνει τὰ παιδιά της. «Μιὰ ξυλιά, δὲν κάνει ποτὲ κακό», λέει. Ἡ γυναίκα αὐτή, ποὺ ἀσχολεῖται ἀποκλειστικὰ καὶ μόνο μὲ τὸ σπίτι καὶ τὰ παιδιά της. Ζεῖ γιὰ τοὺς τρίτους μιὰ εὐτυχισμένη οἰκογενειακὴ ζωή. Πίσω, ὅμως, ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἁρμονικὴ πρόσοψη, ἡ γυναίκα αὐτὴ ζεῖ τὴν καθημερινὴ κόλαση τῶν χαστουκιῶν καὶ τῶν χτυπημάτων.

«Ὁ σύζυγός μου μ' ἀγαπᾶ καὶ τὰ πᾶμε καλὰ μαζί, ἀλλὰ ὅταν νοιώθει ὅτι ἀμειοκετεῖ σὲ μία συζήτηση, μεταχειρίζεται αὐτὸ ποὺ ὀνομάζει «ἀνδρικό του ἐπιχείρημα»:

Τὰ χαστούκια καὶ τὶς γροθιὲς Φοβᾶμαι τόσο πολύ, ποὺ σταματῶ κάθε συζήτηση καὶ κλαίω. Ἀλλά, αὐτὸ τὸ ὑποταγμένο στὸν δήμιό του θύμα, ἀρχίζει νὰ ἐξεγείρεται.

«Στὴν ἀρχή, δὲν τολμοῦσα νὰ ὁμολογήσω τὴν ἀλήθεια στὸ γιατρό μου. Ντρεπόμουν καὶ ἔλεγα ὅτι κάπου κτύπησα. Τώρα, ὅμως, δὲν ἀνέχομαι ἄλλο αὐτὴ τὴν κατάσταση. Ἔχω ἀρκετὲς ἰατρικὲς γνωμοδοτήσεις γιὰ νὰ πάρω διαζύγιο. Τὰ κτυπήματα σκότωσαν ὅλα τὰ συναισθήματα ποὺ ἔτρεφα γιὰ τὸν ἄνδρα μου. Δὲν τὸν ἀγαπῶ πιά. Χωρὶς νὰ τὸ ξέρει ὁ ἴδιος ψάχνω γιὰ δουλειά. Γιατί, ἂν μάθαινε ὅτι ἀναζητῶ μιὰ ἐργασία γιὰ νὰ τὸν ἐγκαταλείψω, θὰ μὲ σκότωνε».

Ἡ ἐξέγερση λοιπόν, εἶναι ἡ μόνη λύση γιὰ τὶς γυναῖκες, αὐτές. Ἀλλὰ καὶ οἱ διαφορες ὀργανώσεις, ποὺ λειτουργοῦν γιὰ νὰ ἐνδαρρύνουν, νὰ δοηθοῦν καὶ νὰ ὑποστηρίζουν τὶς γυναῖκες ποὺ θέλουν νὰ ξεφύγουν ἀπὸ τὴν θέση τοῦ θύματος. «Μπορεῖ κανεὶς νὰ ἑρμηνεύσει τὴν πράξη τοῦ ἄνδρα ποὺ βιάζει μιὰ γυναίκα, σὰν μία ἀκατανίκητη παρόρμηση. Ἡ πράξη, ὅμως, τοῦ ἄνδρα ποὺ δέρνει τὴν γυναίκα του εἶναι πολὺ πιὸ σοβαρή, γιατὶ ἀνατρέπει τὴν οἰκογενειακὴ σχέση ποὺ ὑπάρχει ἀνάμεσα στὸν σύζυγο καὶ στὴν γυναίκα του. Αὐτὴ ἡ στάση ὁδηγεῖ στὴν καταστροφὴ τοῦ γάμου», λέει ἡ Μαρτὶν Λὲ Περόν, νομικὸς σύμβουλος τῆς ὀργανώσεως «Σ.Ο.Σ — Δαρμένες γυναῖκες» ποὺ δημιούργησε στὸ Παρίσι ἕνα ειδικὸ κέντρο, γιὰ τὶς γυναῖκες ποὺ δέρνονται ἀπὸ τοὺς ἄνδρες τους.

«Δὲν προσφέρουμε ἁπλῶς, μιὰ φτηνὴ στέγη σ' αὐτὲς τὶς γυναῖκες καὶ στὰ παιδιὰ τους, ἀλλὰ καὶ μιὰ δωρεὰν ἰατρικὴ καὶ νομοθετικὴ βοήθεια. Ἀντίθετα ἀπὸ τὴ γνώμη ποὺ κυριαρχεῖ οἱ δαρμένες γυναῖκες δὲν ὑποτάσσονται στὴ μοίρα τους, καὶ δὲν δέχονται γιὰ πολὺ αὐτὴ τὴν ἐξευτελιστικὴ κατάσταση. Ἀντιμετωπίζουν, ὅμως, τεράστιες δυσκολίες. Δὲν ἔχουν χρήματα γιὰ νὰ ἐγκαταλείψουν τὸ βάναυσο σύζυγο, δὲν ἔχουν μιὰ δουλειὰ γιὰ νὰ στηριχτοῦν καὶ νὰ ἐπιχειρήσουν ἕνα νέο ξεκίνημα», ἐξηγεῖ ἡ Μαρτὶν Λὲ Περόν.

«Ἐγκατέλειψα τὸ σπίτι μου ἐδῶ καὶ δύο περίπου μῆνες» λέει ἡ Μονίκ, μητέρα δύο παιδιῶν, ποὺ νοιώθει ἀσφαλὴς στὸ κέντρο «Φλώρα Τριστὰν» τῆς ὀργανώσεως «Σ.Ο.Σ — Δαρμένες Γυναῖκες». Ὁ σύζυγός της εἶναι ὅπως λέει ἡ ἴδια «μεγάλος καπνιστής, καπνίζει τέσσερα πακέτα τὴν ἡμέρα, ποὺ τὸν κάνουν πιὸ νευρικό, «μεγάλος πότης, ποὺ γυρίζει στὸ σπίτι μεθυσμένος, γιὰ νὰ φάει, νὰ κοιμηθεῖ καὶ νὰ δείρει τὴν γυναίκα καὶ τὰ παιδιά του». Καὶ ἡ Μονίκ συνεχίζει τὴν δραματικὴ ἀφήγησή της: «Μὲ ἔδερνε γιὰ τὸ τίποτα. Ἐπειδὴ ἀγόρασα ἕνα ζευγάρι παπούτσια, χωρὶς νὰ τοῦ πῶ, ἢ γιατὶ δὲν εἶχα ξεσκονίσει καλά. Ὅταν τοῦ μίλησα γιὰ διαζύγιο μὲ χτύπησε τόσο ἄγρια ποὺ μοῦ ἔσπασε τὴν μύτη καὶ μὲ ἀπείλησε ὅτι θὰ μὲ σκότωνε ἂν τὸν ἐγκατέλειπα. Ἔφυγα, σὰν κυνηγημένη. μαζὶ μὲ τὰ παιδιά μου. Δὲν ἔξερει ποῦ βρίσκομαι, ἀλλὰ φοβᾶμαι μήπως μὲ ἀνακαλύψει. Εὐτυχῶς, ὅμως δὲν ἐπιτρέπεται νὰ μπαίνουν ἄνδρες ἐδῶ, στὸ κέντρο. Οὔτε κἀν καὶ οἱ γονεῖς μας. Καὶ εἶναι καλύτερα ἔτσι, γιατὶ δὲν δεχόμαστε ἐπιρροὲς καὶ ἐπιδράσεις. Βρῆκα μιὰ δουλειὰ σ' ἕνα καθαριστήριο. Δυστυχῶς, ὅμως, ἡ διαδικασία τοῦ διαζυγίου κρατᾶ πολύ, περίπου ἕνα χρόνο. Φεύγοντας ἀπὸ τὸ σπίτι, δὲν πῆρα παρὰ μόνο μία βαλίτσα, μὲ τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα. Ὁ ἄνδρας μου ἔμεινε μὲ τὰ ἔπιπλα μου. Τὸ κέντρο μᾶς παρέχει δι ἀμονὴ ἕξι βδομάδων. Ἂν μὲ διώξουν, θὰ ἀναγκαστῶ νὰ ἐπιστρέψω στὸ σπίτι, μὲ τὸν σύζυγό μου καὶ ἕνας Θεὸς ξέρει τί μπορεῖ νὰ μοῦ κάνει....».

Πρόσφατα, ἕνας ἄνδρας, ὁ Ζὰν Φλερύ, προσήχθη στὸ δικαστήριο τοῦ Σαὶν — Ντενί, κατηγορούμενος γιὰ ἀπόπειρα εὐνοιχσμοῦ ἐναντίον τῆς γυναίκας του Ὀντίλ. Στὶς 6 Μαρτίου 1975, ὁ Ζὰν Φλερύ, μπροστὰ στὰ παιδιά του, ἔρριξε καυστικὴ σόδα στὰ γεννητικὰ ὄργανα τῆς γυναίκας του. Μετὰ ἀπὸ πέντε ἐγχειρήσεις, ἡ Ὀντίλ, ἔμεινε ἀνάπηρη γιὰ ὅλη της τὴ ζωή. Τὸ δικαστήριο τὸν καταδίκασε σὲ 20 χρόνια φυλάκιση..

Αὐτὴ ἦταν ἡ δραματικὴ κατάληξη μιᾶς 13χρονης συζυγικῆς ζωῆς, ποὺ ὁ σύζυγός της ἔδερνε καθημερινὰ καὶ σὰν παθολογικὰ ζηλιάρης, δὲν τῆς ἐπέτρεπε οὔτε νὰ πάει γιὰ ψώνια μόνη.

«Ποτὲ στὸ παρελθόν, δὲν τέθηκε μὲ τέτοια ὀξύτητα ὅσο σήμερα, τὸ πρόβλημα τῆς ἀνδρικῆς ἐξουσίας. Ὁ Ζὰν Φλερὺ δὲν εἶναι ἕνα «τέρας» εἶναι ὁ παραπλανημένος ἀδελφός τῶν ἀνδρῶν. Ἡ πράξη του φέρει τὴ σφραγίδα τῆς εὐθύνης ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὴν θέση τοῦ ἄνδρα, μέσα στὴν ἱστορία καὶ στὴν κοινωνία, γιατὶ εἶναι ἡ κατάληξη μιᾶς κυριαρχικῆς νοοτροπίας. Ὁ Φλερὺ ἀποτελεῖ τὸ ἀκραῖο ὅριο τῆς συνηθισμένης ἀνδρικῆς κυριαρχίας. Δὲν ἔκανε τίποτα ἄλλο, ἀπὸ τὸ νὰ κάνει κατάχρηση αὐτῆς τῆς ἐξουσίας πού ἐπικρατεῖ στὴν κοινωνία μας. Ἔσπρωξε πέρα ἀπὸ τὰ ὅρια τὴν ἀνδρική του ἐξουσία». Τὰ λόγια αὐτὰ δὲν ἀνήκουν σὲ μία φεμινίστρια ποὺ ἀγωνίζεται γιὰ τὰ δικαιώματά της καὶ τὴν ἀπελευθέρωση τῆς γυναίκας ἀπὸ τὴν κυριαρχία τοῦ ἄνδρα. Ἀνήκουν στὸν εἰσαγγελέα, ποὺ ζήτησε ἀπὸ τὸ δικαστήριο, τὴν καταδίκη τοῦ Ζὰν Φλερύ, ἀνοίγοντας τὸ δρόμο γιὰ τὴν ἀλλαγή, ἔστω τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς, ποὺ θέλει συνήθως τὸ θύμα — τὴν γυναίκα — ἔνοχο...

ΑΚΡΟΠΟΛ
ΣΗΜΕΡΟΝ
9. — 10.45 — 12.45
Κατόπιν πρωτοφανοῦς κοσμοσυρροῆς συνεχίζεται ἡ ὑπὲρ δυναμικὴ ἀστυνομικὴ περιπέτεια
ΕΝΑ ΚΑΘΑΡΜΑ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ
ΕΓΧΡΩΜΟΝ Α΄ ΠΡΟΒΟΛΗ
ΙΟΥΝΙΟΥ 1978
ΜΗΝ ΤΟ ΧΑΣΕΤΕ ΑΚΑΤΑΛΛΗΛΟΝ

ΑΧΙΛΛΕΙΟΝ
ΣΗΜΕΡΟΝ
9—10.45 — 12.45
Ὁ ΙΝΓΚΜΑΡ ΜΠΕΡΚΜΑΝ
παρουσιάζει τὴ
ΛΙΒ ΟΥΛΜΑΝ
ΧΑΡΙΕΤ ΑΝΤΕΡΣΟΝ
ΙΓΚΡΙΝΤ ΤΟΥΛΙΝ
στὴν κολοσσιαία ὑπερδημιουργία
ΚΡΑΥΓΕΣ ΚΑΙ ΨΙΘΥΡΟΙ
ΕΓΧΡΩΜΟΝ
Α΄ Βραβεῖο κριτικῶν Ν. Ὑόρκης. Α΄ Βραβεῖο σκηνοθεσίας. Α΄ Βραβεῖο γυναικείου ρόλου στὴ ΛΙΒ ΟΥΛΜΑΝ

ΑΕΛΛΩ
ΣΗΜΕΡΟΝ 9—12.45
Ἡ μεγάλη ἐπιτυχία τοῦ ΣΙΛΒΕΣΤΕΡ ΣΤΑΛΛΟΝΕ
ΡΟΚΥ
ΕΓΧΡΩΜΟΝ

ΑΛΑΜΠΡΑ
(Ἑλληνοπόντου καὶ Ἁγ. Τριάδος)
ΣΗΜΕΡΟΝ 9—12.45
Θεαματικὴ ὑπερ —περιπέτεια
ΣΑΟΛΙΝ, ΤΟ ΚΑΡΑΤΕ ΤΟΥ ΜΠΡΟΥΣ ΛΗ
ΕΓΧΡΩΜΟΝ ΣΙΝΕΜΑΣΚΟΠ

ΣΑΝ
Μεταξοτυπίαι • Σχέδια • Ντέκορ • Ζωγραφικὲς • Ἐπιγραφὲς
ΑΘΗΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ
ΣΧΕΔΙΑΣΕΙΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ
ΟΥΝΑΡΗ 103—Χαραλάμπη
ΤΗΛ 78—103 & 320-293

ΡΕΞ
ΣΗΜΕΡΟΝ 6.15—12.15
Πικάντικο — Ἐρωτιάρικο
Ἡ πιὸ ξεκούραστη καὶ ἀπολαυστικὴ Σεξοκωμωδία
ΕΡΩΤΑΣ ΣΤΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ
ΕΓΧΡΩΜΟΝ
ΕΡΙΚΑ ΠΑΝΤΑΛΕΒΣΚΥ
ΠΑΟΥΛ ΡΙΧΤΕΡ

ΟΥΦΑ
ΣΗΜΕΡΟΝ 9.15—12.15
Τὸ δίδυμο τῶν μεγάλων ἐπιτυχιῶν
ΖΑΝ ΠΩΛ ΜΠΕΛΜΟΝΤΟ
ΑΝΡΥ ΒΕΡΝΕΥΓ
στὴν συγκλονιστικὴ δημιουργία
ΤΟ ΔΦΕΝΤΙΚΟ ΤΟΥ ΚΛΑΜΠ Νο 1
ΕΓΧΡΩΜΟΝ
ΑΚΑΤΑΛΛΗΛΟΝ

ΟΜΟΝΟΙΑ
ΣΗΜΕΡΟΝ 9.15—12.45
Τὸ νέο κολοσσιαῖο σκηνοθετικὸ μεγαλούργημα τοῦ
ΡΙΤΣΑΡΝΤ ΠΕΣΤΕΡ
Δράση — Θέαμα — Μεγαλεῖο — Περιπέτεια
ΦΛΑΣΜΑΝ Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΤΥΧΟΔΙΩΚΤΗΣ
ΕΓΧΡΩΜΟΝ
ΟΛΙΒΕΡ ΡΗΝΤ
ΜΑΛΚΟΛΜ ΜΑΚΝΤΩΟΥΕΡ

ΖΕΝΙΘ
ΣΗΜΕΡΟΝ 9.15—12.45
ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ!!!
Χαρακτηρίστηκε ἀπ' ὅλο τὸν κόσμο —ὁ ἀνεπανάληπτος, ὁ μοναδικός, ὁ ἄφθαστος
ΝΤΑΣΤΗΝ ΧΟΦΜΑΝ
στὴν ἀριστουργηματικὴ ταινία
ΠΡΩΤΗ ΠΡΟΒΟΛΗ

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΒΗΜΑ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΑΖΥΓΙΟ ΕΙΝΑΙ Ο... ΓΑΜΟΣ
ΕΓΧΡΩΜΟΝ

ΑΙΣΙΟΔΟΞΟΙ ΟΙ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΝΕΣ

Η αὔξηση τοῦ πληθυσμοῦ ἐλέγχεται σὲ πολλὲς περιοχὲς

Ἀνάγκη περιορισμοῦ γεννήσεων στὴν Ἀφρικὴ καὶ Ἀσία ΓΙΑ ΝΑ ΜΗΝ ΕΚΡΑΓΗ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΗ ΒΟΜΒΑ

ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ. Ἕνας ἀπὸ τοὺς «ἐφιάλτες» τῆς σύγχρονης ἀνθρωπότητας, εἶναι ὁ ὑπερπληθυσμὸς τῆς γῆς. Οἱ τρομακτικοὶ ρυθμοὶ μὲ τοὺς ὁποίους αὐξήθηκε ὁ πληθυσμὸς πάνω στὸν πλανήτη μας στὴ διάρκεια τοῦ 20οῦ αἰώνα, προκάλεσαν παγκόσμιο ἀκόμη καὶ μεταξὺ τῶν αἰσιοδοξότερων ἐμπειρογνωμόνων σ' ὅλο τὸν κόσμο. Ὄχι πρὶν ὀχτὼ χρόνια τὸ 1970, ἡ αὔξηση τοῦ πληθυσμοῦ τῆς γῆς εἶχε φτάσει στὸ ἀποκορύφωμά της, ἡ ἔκρηξη τῆς λεγόμενης «δημογραφικῆς βόμβας» ἐθεωρεῖτο βέβαιη καὶ οἱ συνέπειές της θὰ ἦταν τρομερὲς γιὰ τὸ ἀνθρώπινο γένος. Ἡ γῆ δὲν θὰ μᾶς χωροῦσε, τὰ τρόφιμα δὲν θὰ ἐπαρκοῦσαν, λιμοὶ θὰ ἐξόντωναν ὁλόκληρους λαοὺς καὶ ἡ ὑδρόγειος σφαῖρα θὰ μεταβαλλόταν σ' ἕνα κολαστήριο....

Ἦταν ἀπόλυτα δικαιολογημένες οἱ ἀγωνιώδεις ἐκκλήσεις κι' ἐκστρατεῖες κατὰ τῶν γεννήσεων ποὺ κορυφώθηκαν μαζὶ μὲ τὴν ἀγωνία τῶν λαῶν. Ἀπὸ χρόνια πρὶν τὸ 1970, ἀπὸ τότε ποὺ μετὰ τὸν δύετερο παγκόσμιο πόλεμο ἡ εὐημερία ὁδηγοῦσε τὸν ἄνθρωπο στὴν ἀμεριμνησία καὶ τὸν ἀπο—προβληματισμό, οἱ ἐπιστήμονες καὶ ἐμπειρογνώμονες τῶν μεγάλων διεθνῶν ὀργανισμῶν ποὺ ἀσχολοῦνται μὲ τὰ δημογραφικὰ θέματα καὶ τὰ προβλήματα ἐπισιτισμοῦ στὸν κόσμο ἄρχισαν νὰ ἐπισημαίνουν τὸ φαινόμενο τῆς ὑπερβολικῆς αὐξήσεως τοῦ πληθυσμοῦ καὶ μάλιστα σὲ χῶρες ὑπανάπτυκτες, ὅπου ἐκ τῶν πραγμάτων ἡ διατροφὴ καὶ περίθαλψη, στέγη, ἐκπαίδευση καὶ παραγωγή, ποτὲ δὲν θὰ μποροῦσαν νὰ εἶναι ἀρκετὰ γιὰ νὰ καλύψουν τὶς ἀνάγκες πληθυσμῶν ποὺ αὔξαναν μὲ ρυθμοὺς ἔξω ἀπὸ κάθε λογική. Οἱ κυβερνήσεις, μὲ τὴ σειρά τους, παροτρυνόμενες καὶ ἀπὸ τὶς ἐπίσημες ὑπηρεσίες τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν καὶ ἄλλων παγκοσμίων ὀργανισμῶν, ἄρχισαν νὰ ἐνημερώνουν τοὺς λαούς τους καὶ νὰ θεσπίζουν προγράμματα ποὺ ἀποσκοποῦσαν στὴ μείωση τῶν γεννήσεων. Οἱ γεννήσεις, γιὰ δυὸ τουλάχιστον δεκαετίες, ὡς τὴν ἀρχὴ τῆς δεκαετίας ποὺ διανύουμε, ἔγιναν ὁ «ἐφιάλτης» τῆς κοινῆς γνώμης. Ἀλλὰ φαίνεται ὅτι ὁ ἀγώνας πέτυχε...

ΜΙΑ «ΚΑΛΗ» ΟΨΗ

Σήμερα, ὁ πληθυσμὸς τοῦ κόσμου ξεπερνᾶ τὰ τέσσερα δισεκατομμύρια ἀνθρώπους. Οἱ στατιστικολόγοι καὶ ἐπιστήμονες, ποὺ ἐξετάζουν τοὺς ρυθμοὺς γεννήσεων καὶ συνδυάζουν τὰ ποσοστὰ ἀνάλογα μὲ κάθε ἐποχή, ἔφτασαν λίγο πρὶν τὸ 1970 νὰ ὑποστηρίζουν, ὅτι εἶναι ἀδύνατο ν' ἀποφευχθεῖ ἡ ἔκρηξη τῆς δημογραφικῆς βόμβας. Βέβαια, οἱ στατιστικολόγοι δὲν ἦταν ὅλοι σύμφωνοι μὲ τοὺς ἀριθμοὺς ποὺ διατύπωναν οἱ ἄλλοι συνάδελφοί τους. Μερικοὶ ἔβλεπαν μιὰ πληθυσμιακὴ ἔκρηξη ὡς τὸ τέλος τοῦ 20οῦ αἰώνα, ὁπότε ὁ πληθυσμὸς θὰ διπλασιάζόταν, θὰ ἐξαντλοῦσε γρήγορα τοὺς πόρους τοῦ πλανήτη, μὲ ἀποτέλεσμα τὴ βιομηχανικὴ κατάρρευση, τὴν πεῖνα, τὴ δυστυχία, τὸ θάνατο.... Ἄλλοι, βέβαια, τοποθετοῦσαν τὴν «ἔκρηξη» αὐτὴ πιὸ μακρυά, στὸν 21ο αἰώνα.

Ὡστόσο, τώρα πολλοὶ παγκόσμιοι ὀργανισμοὶ ὅπως τὸ «Ἰδρυμα πληθυσμιακῶν δραστηριοτήτων» τοῦ ΟΗΕ καὶ ἡ Διεθνὴς Ὁμοσπονδία Σχεδιαζομένης Γεννητικότητος, ποὺ ἑδρεύει στὸ Λονδίνο, ἐμφανίζουν τὰ πράγματα μὲ μιὰ πολὺ αἰσιόδοξη προοπτική. Πραγματικά, ἐνῶ τὸ 1970 ὁ ρυθμὸς γεννήσεων σημείωσε ρεκόρ, φτάνοντας τὸ ποσοστὸ 1,9% ἐτησίως (μέσος ὅρος) ἀπὸ τότε ὁ ρυθμὸς τῆς αὐξήσεως τῶν γεννήσεων μειώθηκε στὸ 1,7% ἐτησίως, μὲ τάση τὰ τελευταῖα χρόνια περαιτέρω μειώσεως. Αὐτὴ τὴν αἰσιόδοξη ἀποκάλυψη ἔκανε πρὸ ἡμερῶν ὁ καθηγητὴς Νίκολας Ἔμπερνσταντ, τοῦ Κέντρου Πληθυσμιακῶν Ἐρευνῶν τοῦ πανεπιστημίου τοῦ Χάρβαρντ στὴ συνέλευση τῆς ἀμερικανικῆς ἑταιρίας γιὰ τὴν πρόοδο τῆς ἐπιστήμης. Πρόσθεσε, ὅμως, ὅτι εἶναι ἀκόμη πρόωρο νὰ θεωρήσει κανεὶς σὰν μόνιμη αὐτὴ τὴ διαπιστουμένη μείωση τοῦ ρυθμοῦ γεννήσεων. Ἡ αἰσιοδοξία πάντως ὑπάρχει... Σὲ τί ὀφείλεται αὐτὴ ἡ μείωση τῶν γεννήσεων; Βέβαια, δὲν ἀμφισβητεῖται ὅτι σημαντικὸ ρόλο ἔπαιξε καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ παίζει ὁ φόβος τῆς «δημογραφικῆς ἐκρήξεως», ποὺ παρομοιάζεται ἀπὸ πολλοὺς σὰν χειρότερη ἀπὸ μιὰ πυρηνικὴ ἔκκρηξη ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ καταστρέψει ὁλόκληρο τὸν πλανήτη. Ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνο αὐτό. Οἱ περισσότεροι εἰδικοὶ συμφωνοῦν ὅτι τουλάχιστον κατὰ τὰ δύο τρίτα τῆς ἡ κάμψη τῆς αὐξήσεως τοῦ πληθυσμοῦ ὀφείλεται στὴν ἄνοδο τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου στὶς ὑπὸ ἀνάπτυξη χῶρες, στὶς ὁποῖες μάλιστα ἡ κάμψη τῶν γεννήσεων εἶναι πραγματικὰ ἐντυπωσιακή. Μιὰ αἰτία τοῦ περιορισμοῦ τῆς γεννητικότητας, σ' αὐτὲς τὶς χῶρες, εἶναι ἡ ἐπιτυχημένη γενικὰ ἐφαρμογὴ τοῦ προγραμματισμοῦ τῶν γεννήσεων. Σ' αὐτὲς τὶς χῶρες, ἀνάμεσα στὰ χρόνια 1965 καὶ 1975, παρατηρήθηκε μείωση τῶν γεννήσεων κατὰ 20%. Στὴν Κίνα π.χ. σημειώθηκε μείωση κατὰ 24%, στὴ Νότια Κορέα κατὰ 32%, στὴν Ταϊλάνδη κατὰ 23%, στὴν Κολομβία κατὰ 24%, στὸ Βόρειο Βιετνὰμ κατὰ 23% στὴ Φορμόζα κατὰ 30% καὶ στὴ Χιλὴ κατὰ 29%. Στὸ σύνολό τους οἱ ὑπὸ ἀνάπτυξη χῶρες, ποὺ ἔχουν τὸ μισὸ τοῦ πληθυσμοῦ ὅλης τῆς γῆς, ἐμφανίζουν ἀπὸ 42 γεννήσεις σὲ χίλιους κατοίκους τὸ 1970 (ἐτησίως), 36 γεννήσεις σὲ χίλιους κατοίκους τὸ 1977 — μὲ ἐξαίρεση τὴν Κίνα. Στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες ὁ ρυθμὸς τῶν γεννήσεων εἶναι 14 σὲ κάθε χίλιους κατοίκους.

ΤΟ «ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΟ» ΘΑ ΥΠΑΡΧΕΙ ΠΑΝΤΑ

Κατὰ τοὺς εἰδικούς, οἱ ἀριθμοὶ αὐτοὶ δείχνουν, ὅτι ὁ πληθυσμὸς τοῦ κόσμου θὰ διπλασιαστεῖ ὄχι σὲ 36 χρόνια ποὺ ὑπολογιζόταν πρὸ τῆς κάμψεως, ἀλλὰ σὲ 41. Αὐτὴ ἡ διαφορὰ μπορεῖ νὰ διευρυνθεῖ ἀκόμη περισσότερο, ἂν σὲ πολλὰ ἀκόμη κράτη μὲ μεγάλους πληθυσμούς, ὅπως τὸ Πακιστάν, τὸ Μπαγκλαντὲς, ἡ Ἰνδία, ἀκόμη καὶ ἡ Κίνα περιορίστοῦν δραστικὰ ἀκόμη περισσότερο οἱ γεννήσεις. Μιλώντας γιὰ τὸ πρόβλημα τοῦ πληθυσμοῦ τῆς γῆς, ὁ καθηγητὴς Πάρκερ Μώντλινγκ, τοῦ συμβουλίου πληθυσμιακῶν μελετῶν τῆς Νέας Ὑόρκης, εἶπε:

«Εἶναι βέβαιο, ὅτι ὁ πληθυσμὸς τῆς γῆς θὰ ἐξακολουθήσει νὰ αὐξάνεται καὶ κατὰ τὸν προσεχῆ αἰῶνα, δὲν ὑπάρχει δὲ τρόπος, — ἐκτὸς ἂν συμβεῖ μιὰ μεγάλη γενικὴ καταστροφὴ — νὰ μὴ φθάσει τὸν 21ο αἰῶνα, τὰ 8—10 δισεκατομμύρια ἄτομα».

Τὸ πληθυσμιακὸ πρόβλημα θὰ ὑπάρχει πάντα, σ' αὐτὸ συμφωνοῦν ὅλοι ἀνεξαιρέτως οἱ ἐμπειρογνώμονες. Ἀλλὰ εἶναι ἄλλο νὰ ὑπάρχει ἕνα πρόβλημα ἐλεγχόμενο ὡς ἕνα σημεῖο ἀποτελεσματικὰ καὶ ἄλλο νὰ ἀφήνεται ἀνεξέλεγκτη ἡ αὔξηση γεννήσεων, μὲ συνέπεια νὰ φτάσουμε ἀργὰ ἢ γρήγορα στὴν «δημογραφικὴ ἔκρηξη». Καὶ αὐτὴ τὴ στιγμὴ, ὑπάρχει ἕνας ἀρκετὰ ἱκανοποιητικὸς ἔλεγχος τοῦ πληθυσμιακοῦ προβλήματος. Ὁ περιορισμὸς τῶν γεννήσεων ἐπιβάλλεται βέβαια ὅπου καὶ ὅταν τοῦτο εἶναι ἐφικτὸ ἢ συμφέρον. Ἀλλὰ ἀπὸ τὴν ἄλλη, ὁ μέσος ὅρος ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου ἔχει παραταθεῖ σημαντικὰ καὶ παράλληλα μὲ τὴν πάροδο τῶν ἐτῶν θὰ παρατείνεται περισσότερο. Ἡ θνησιμότης πέφτει συνεχῶς καὶ οἱ καταστροφικὲς ἐπιδημίες τοῦ παρελθόντος δὲν ἐμφανίζονται πλέον. Σὲ ἀντιστάθμισμα, πρέπει οἱ γεννήσεις, νὰ μειωθοῦν ἀκόμα περισσότερο βάσει κρατικῶν καὶ διεθνῶν ἀκόμη προγραμμάτων. Σὲ πολλὲς χῶρες, κυρίως τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Ἀσίας, δὲν ἔχει ἐφαρμοστεῖ ἀκόμη κανένα πρόγραμμα περιορισμοῦ τῶν γεννήσεων, ἐνῶ ὁ «σχεδιασμὸς τῆς οἰκογένειας» μὲ προκαθορισμένο ἀριθμὸ παιδιῶν γιὰ κάθε οἰκογένεια ἀκόμη καὶ σὲ δυτικὲς ἀνεπτυγμένες χῶρες, δὲν ἔχει προχωρήσει ὅσο θὰ ἔπρεπε. Πάντως, ἡ αἰσιοδοξία, εἶναι διάχυτη στὴν ἀτμόσφαιρα, ἀφοῦ τὰ τελευταῖα χρόνια ὁ περιορισμὸς τῶν γεννήσεων γίνεται συνείδηση στὴν ἴδια τὴν κοινὴ γνώμη πολλῶν χωρῶν. Ὁ καθηγητὴς στὸ πανεπιστήμιο τοῦ Χάρβαρντ καὶ εἰδικὸς γιὰ τὰ πληθυσμιακὰ θέματα Ρόμπερτ Ροπέττο, λέει ὅτι γιὰ τὶς ἀνεπτυγμένες χῶρες τὸ πρόβλημα τοῦ ὑπερπληθυσμοῦ δὲν τίθεται τόσο ὀξύ, γιατὶ οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖ ἔχουν ἀποκτήσει συνείδηση τῆς σοβαρότητος τοῦ προβλήματος καὶ περιόρισαν ἀπὸ μόνοι τους τὶς γεννήσεις. Οἱ περισσότερες οἰκογένειες ἀρκοῦνται τώρα μιὰ σὲ ἕνα ἢ δυὸ παιδιά. Ὁ δρ. Ροπέττο λέει ὅτι ἂν συνεχιστεῖ ἡ ἐκστρατεία στὶς χῶρες τοῦ Τρίτου Κόσμου, χωρὶς ἀμφιβολία θὰ δημιουργηθοῦν κινλύτερες προϋποθέσεις γιὰ τὴ ρύθμιση τοῦ πληθυσμιακοῦ προβλήματος. Τὸ οὐσιῶδες εἶναι ὅτι τώρα ὑπάρχει μιὰ καλύτερη κατάσταση.

ΒΙΟΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ "Ἢ ΑΝΤΙΣΥΛΛΗΠ